

NOWY CZAS

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10 Gr

REPREZENTACJE

BIELSKO, Kolejowa 11, tel. 26-04
SOSNOWIEC, Będzińska 12, t. 6-42
CIEŚZYŃ, ulica Głęboka Nr. 20
RYBNIK, Sławkaja Reja Nr. 9
TARNOWSKIE GÓRY - LUBLINIE

Ogólny bojkot Żydów

„Brunatne Niemcy” rozpoczęły wczoraj walkę

BERLIN, 1.4. — Tel. wł. — Punktualnie o godz. 10-ej rozpoczęła się tutaj akcja bojkotu sklepów przedsiębiorstw żydowskich.

Na wszystkich mieszkaniach lekarzy i adwokatów żydów zostały zawczasu umieszczone odpowiednie nalepki ostrzegawcze, a na drzwiach i wystawach sklepowych widniały napisy: „Ostrożnie żyd”.

60.000 uzbrojonych hitlerowców, rozdzielonych po całym mieście, ma zlecone czuwać nad całkowitym przeprowadzeniem bojkotu.

100 samochodów ciężarowych uwija się po mieście z wielkimi transparentami, wzywającymi do bojkotu.

Prócz tego do akcji użyto również w wielu miejscach głośników, przy których pomocy robi się w ludniejszych punktach miasta odpowiednią propagandę.

Spokój nigdzie nie został zakłócony, ruch na mieście normalny.

BERLIN, 1.4. Aż do samego południa akcja bojkotowa w stolicy przebiega w całkowitym spokoju. Do żadnych wykroczeń i awantur nigdzie nie doszło.

Przed sklepami i restauracjami stoją posterunki i widnieją napisy: „Niemcy, bróńcie się przed hecą żydowską!”, „Kupujcie tylko niemieckie wyroby!” Gdziekolwiek te napisy przetłumaczone są na język angielski.

Na mieszkaniach lekarzy i adwokatów żydów figurują charakterystyczne czerwone nalepki.

Nieco barwniej przedstawia się akcja bojkotowa

w dzielnicach robotniczych, gdzie napisy na sklepach są o wiele drastyczniejsze. Tak np. pełno jest na łepkach tej treści: „Baczność — Czornok!”, albo też: „Ostrożnie — żyd!”

Pewna ilość wielkich magazynów, jak np. firma Tietz, Kaufhaus des Westens zupełnie nie zostały otwarte. Olbrzymi dom handlowy Wertheima przy Leipzigerstrasse jest wprawdzie otwarty i pełno przed nim posterunków hitlerowskich, jednakowoż

nikt z kupujących do magazynu nie wchodzi.

Wszystkie autogaraże w mieście zostały zorganizowane przez organizację bojkotu, to też samochody, zwłaszcza ciężarowe, służą do propagandy

Ofiary orkanu

NOWY JORK 1.4. Ze stanów nawiedzonych orkanem donoszą, iż zabitych zostało przeszło 60 osób.

W zniszczonych przez tornado wsiach znajdują się setki rannych. Najwięcej ofiar naliczono w stanie Missisipi.

bojkotu. Wszędzie widać wozy z wielkimi transparentami.

Policja również przejeżdża miasto wielkimi oddziałami, pilnując porządku.

BERLIN, 1.4. W piątek wieczorem narodowo-socjalistyczne organizacje zawiadomiły o cofnięciu zarządzeń, iż

właściciele żydowskich przedsiębiorstw muszą wypłacić pracownikom dwumiesięczną pensję zgóry. Uchwałę tę motywuje się tym, że związek właścicieli domów towarowych zagwarantował normalną wypłatę zarobków pracownikom na przyszłość. Równocześnie ogłoszono zawiadomienie, że

Strajk trwa Sytuacja w Łodzi

ŁÓDŹ, 1.4. W dniu dzisiejszym sytuacja strajkowa w przemyśle włókienniczym nie uległa zmianie. Związki zawodowe robotników od bywają liczne konferencje i narady, omawiając możliwości zlikwidowania strajku.

W godzinach południowych wojewoda Hauke-Nowak przyjął delegację czterech związków zawodowych robotniczych z postami Szczerkowskim i Waszkiewiczem na czele.

Delegacja prosiła, aby p. wojewoda swoim autorytetem wpłynął na przyspieszenie rokowań o umowę zbiorową ze stowarzyszeniami drobnych przemysłowców oraz fabrykantami niezrzeszonymi. Przedstawiciele związków oświadczyli, że ze swej strony dokładają wszelkich starań w kierunku zawarcia tej umowy, napotykają jednak na opór u niektórych przemysłowców. Tam, gdzie przemysłowcy zajęli inne stanowisko, np. w Tomaszowie, zatarg został ostatecznie zlikwidowany. Wreszcie delegaci wy-

razili pragnienie, aby jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego doszła do skutku konferencja z drobnymi przemysłowcami okręgu łódzkiego.

P. wojewoda oświadczył, iż uważa dalsze kontynuowanie strajku za bezcelowe i szkodliwe dla obydwóch stron, bowiem stanowisko rządu w tej sprawie zostało wyraźnie sprecyzowane i nie może ulec żadnej zmianie, bez względu na dalsze trwanie strajku.

Wreszcie wojewoda Hauke-Nowak apelował do spokoju i rozważli robotników, stwierdzając, że inspirowane przez elementy wyrotowe ekscesy przynoszą jedynie szkodę robotnikom.

Dowiadujemy się, że dziś w godzinach wieczornych odbędzie się u okręgowego inspektora pracy inż. Wojtkiewicza konferencja z przedstawicielami kilku małych zrzeszeń przemysłu drobnego, mająca na celu rozciągnięcie umowy zbiorowej również i na przemysł tego rodzaju.

Prześladowanie Żydów

Na oczach tłumu przechodniów, w biały dzień, na ruchliwych ulicach Berlina i szeregu innych miast niemieckich rozgrywają się bandyckie a zawsze bezkarnie napady na żydów. Policja obojętnie przygląda się aktom najdzikszego teroru i okrucieństwa dokonywanym przez bandy hitlerowców.

z pod bojkotu wyjęte są wszystkie dzienniki,

a więc również prasa, wydawana przez Ullsteina, Mossego i t.p., oraz wszystkie zakłady użyteczności publicznej.

Wieczorem odbyły się propagandowe pochody uliczne i zgromadzenia, na których mówcy nawoływali do karności podczas bojkotu, który ma trwać przez dzień sobotni i

będzie odroczony do środy.

W ciągu piątku uwidocznił się w wielkich domach towarowych wzmożony ruch kupujących.

Wszystcy sędziowie żydzi w sądach złożyli wnioszek o urlopy, których im udzielono.

OPOLE, 1.4 (tel. wł.). W związku z napadami bojówek hitlerowskich na Żydów — obywateli polskich interwenjował wczoraj w reencji generalny konsul Rzpłitej p. Samborski, który równocześnie otoczył Żydów polskich swoją opieką.

BYTOM, 1.4. (tel. wł.). W godzinach przedpołudniowych w związku z rozpoczęciem akcji bojkotu Żydów odbył się na rynku wielki wiec, następnie pochód ulicami miasta. Przed sklepami i domami handlowymi, których właścicielami są Żydzi, ustawili się posterunki umundurowanych hitlerowców, którzy wzbraniali wstępu do tych składów.

Na drzwiach niektórych sklepów wywieszono napisy: „Jüdisches Geschäft”, co ma być ostrzeżeniem przed czynieniem w tych sklepach zakupów.

Kilku kupców żydów na znak protestu przeciwko terorowi sklepy swoje wogóle zamknęło.

Strzał w klasie Samobójstwo ucznia

LWÓW, 1.4. — Tel. wł. — Dziś o godzinie 10 rano uczeń 6-ej kl. V-go gimnazjum przy ul. Kuszewicza, Zenon Aleksander Zaczekiewicz, syn dyrektora szkoły powszechnej w Podworcach, do był w czasie lekcji rewolweru i strzelił do siebie, raniąc się ciężko w prawy obojczyk.

Strzał w klasie wywołał zrozumiąły popłoch. Ucznia - desperata w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Zaczekiewicz uczył się bardzo słabo. Miał niedostateczne oceny z trzech przedmiotów, a poza tem ciągle scysła z profesorami, a nawet z dyrektorem gimnazjum, któremu groził podobno zabójstwem.

Zaczekiewicz wyjął rewolwer nie w zamiarze strzelania do siebie. Chciał pono zabić profesora. Ile w tej wersji jest prawdy, narazie trudno ustalić.

Zastanówmy się trochę...

Osamotnieni, bezradni „wodzowie“

Ostatnie krwawe wypadki w Łodzi, znalazły głęboki odźwięk w całym społeczeństwie.

Pobudziły do zastanowienia się nad pobudkami i przyczynami tych coraz częściej powtarzających się zdarzeń, które niedołą dnia dzisiejszego przemienić mogą i przemieniają — w tragedię.

Skoro mówimy o wypadkach łódzkich, uderza nas przede wszystkim fakt, że rozegrały się one właściwie w tym czasie, kiedy strajk był już oficjalnie zakończony.

Przypomnijmy teraz sobie tak niedawny strajk tramwajarzy w Warszawie. Czyż nie byliśmy wówczas świadkami zupełnie takiej samej sytuacji? Czyż mimo oficjalnych oświadczeń kierowników związków, grupujących w sobie ogół pracowników tramwajowych, wypadki nie potoczyły się niezależnie od tych deklaracji, uchwał i wypowiedzi?

Czegóż dowodzą te zjawiska? Nawet najbardziej nieuprzedzony obserwator musi stwierdzić, że wysuwa się tu na plan pierwszy — bezsilność władz związkowych, bezsilność ludzi, którzy stoją na czele wielotysięcznych partii i związków pracowniczych.

Ci wielcy i „ważni“ działacze, zaprzatnięci wygrywaniem swych ambicyjek, pogrążeni w wiecznym wirze waśni i walk międzypartyjnych i międzyzwiązkowych, budujący niejednokrotnie kariery życiowe na ufności i dobrej wierze swoich wyborców, głośni i buńczuczni, w momentach decydujących, dla ludzi których reprezentują — zawiedli. A nawet trudno i to powiedzieć. Bo oni właśnie nie zawiedli, tylko okazali w całej nagości swą bezsilność, nieużyteczność i jałowość.

Dopiero wówczas spostrzegli, a wraz z nimi zobaczyło to społeczeństwo, że właściwie ci krzykacze, przywódcy, ci wodzowie partyjni — są sami. Że za nimi poza nimbem ich dostojności, karier i godności nie stoi nikt. Że masy pracownicze reprezentowane przez nich przestały już słuchać ich poleceń i zarządzeń, wylały się z pod ich wpływu i partę przez jakieś wewnętrzne wrzenia i impulsy, działają na własną rękę i na własną odpowiedzialność.

Nie będziemy w tej chwili przesądzać, czy dla prawdziwych interesów dziesiątków i setek tysięcy pracowników ten stan rzeczy jest lepszy, czy gorszy. Pisząc to, mamy na myśli wyraźne i jawne zerwanie z do tychczasowymi przywódcami.

Natomiast jest niewątpliwe, że ten brak prawdziwej i istotnej reprezentacji potrzeb i na-

strojów klasy pracującej długo istnieć nie może i godzi nie tylko w interesy mas pracujących, ale i całego społeczeństwa. Mo-

że on doprowadzić do żywiołowych i nieobliczalnych posunięć, może spowodować niejedną jeszcze tragedję, niejed-

Naprężone stosunki angielsko-sowieckie

W piątek wieczorem bawił w Warszawie przejazdem z Moskwy do Londynu sir Esmond Owey, ambasador brytyjski w ZSRR., z małżonką.

W rozmowie z przedstawicielem P. A. T. ambasador oświadczył, że choć nie wie, jaki obrót przybierze sprawa, która spowodowała wy-

jazd jego z Moskwy, wątpi, czy po wróci na swe stanowisko.

Ambasador zaznaczył, że ze strony władz sowieckich spotykał się zawsze z daleko idącą kurtuazją, zauważył jednakże, że przy wyjeździe jego z Moskwy nie był obecny na dworcu żaden przedstawiciel rządu sowieckiego.

Międzynarodówka i kamień na przyjęciu ks. Walji

LONDYN, 14. Podczas przejazdu ks. Walji przez ulice Glasgow'a niewykryty sprawca rzucił kamieniem i zbił szybę w oknie karety, którą jechał angielski następca tronu.

Odlamki szkła zasypały ks. Walji,

który jednak żadnego szwanku nie odniósł.

Nieco dalej przyjazd książęcy powitano chóralnym śpiewem „Międzynarodówki“ i „Czerwonego Sztandaru“. Ma niestację tę szybko zlikwidowano.

Demonstracja Anglii nie zrobiła wrażenia w Rosji

MOSKWA 14. Demonstracyjne opuszczenie Moskwy przez ambasadora Wielkiej Brytanii Owey'a zostało podane przez prasę sowiec-

ką bez komentarzy.

Dziennik zaznaczają, iż kierownictwo ambasada objął charge d'affaires Strang.

Jeszcze jeden oskarżony mecenas

Już 8-ma z kolei skarga na adwokatów warszawskich wpłynęła do prokuratury. Tym razem skargę złożyli spadkobiercy ś. p. Stanisława Ostrowskiego, zmarłego przed trzema laty, który pozostawił sumę w P. K. O. w wysokości 8.093 złotych.

Spadkobiercy ci zgłosili się do

adw. Jerzego Eborowicza, polecając mu przeprowadzenie postępowania spadkowego. Adw. Eborowicz podniósł z PKO., wraz z procentami sumę 8.603 zł., z której pokrył koszty pogrzebu w wysokości 1903 zł., pozostałej sumy jednak nie zwrócił.

W ogłoszeniach -- jak w lustrze odbija się dzisiejsze życie

Wśród ogłoszeń w niektórych dziennikach można znaleźć wiele ciekawostek i świetnie nieraz ubawić się, a w każdym razie znakomicie odtworzyć sobie właśnie na podstawie tych ogłoszeń — chwilę bieżącą.

Czyż bowiem nie znakomitą odtworzeniem tej chwili jest np. takie ogłoszenie zamieszczone w jednym z dzienników prowincjonalnych:

„Biletu na rozprawy Gorgonowej poszukuję. Zgłoszenia: Jla „Dr“.

A teraz znów inne ogłoszenie, które zakrawa na... zakończenie procesem...

„Okazja. Londyński Syndykat Filmowy zakłada także syndykat w Polsce i poszukuje udziałowców, znających miejscowe warunki polskie i cieszących się dobrymi referencjami. Szczegóły wyłącznie drogą pisemną prosimy podawać...“

Nie brak także ogłoszeń rzewnych, a zarazem — kuszących. Oto taki kwiat tuszek:

„Samotne stworzenie nikomu nie potrzebne, pragnie zostać samodzielną gosposią. Zgłoszenia: „Jasnowłosa Eunice“.

Są ogłoszenia o posmaczku — makabrycznym. Oto np. „Młoda jeszcze rekonwalescentka, chcąc po rozważaniu tematów grobowych zająć się rozrywką, żartem, niespodzianką, pragnie nawiązać korespondencję z sympatycznym panem. Jedyne warunki: kultura, inteligencja, dowcip. Adres: Wesołość, Brzuchowice, Poste Restante“.

Życie składa się z drobnych, a jakże często istotnych kłopotów. Zrozumiał to znakomicie „Literat“ zamieszkały w Krakowie, bowiem od dłuższego czasu daje ogłoszenia mniej więcej tego typu: „Zapraszam potrzebujących. Piszę stylem literackim: listy, prośby, wiersze, przemowy, odczyty, artykuły dziennikarskie, nowele, utwory sceniczne, etc. Niedrogo i dyskretnie. Adres.“

rozlew niewinnej krwi.

Dlatego uważamy jaknajszersze rozwiązanie tej sprawy, jak najszersze znalezienie nowego pomostu, na którym człowiek pracy może traktować i rozmawiać z pracodawcami i organami rządzącymi za palącą konieczność chwili.

Świat pracy odrzucił swych dotychczasowych przywódców, którzy zatracili łączność z istotnym życiem ludzi przez siebie reprezentowanych, którzy przenieśli interesy osobiste i partyjne ponad interes bytu i egzystencji szarych mas.

Rządzą nimi teraz inne prawa, inne nakazy, inni ludzie. I sądzimy, że tylko zwołanie jakichś reprezentacji i delegacji nie związkowych, nie partyjnych, ale fabrycznych, zakładowych, naprawde zawodowych, może dać gwarancję, że ten kto przemawia w imieniu pracowników, mówi w jego imieniu naprawde i tego, co zapowie lub przyrzeknie — dotrzyma.

Nie z poza biurów kancelaryjnych i szumnych mandatów, gdzie prawdziwy głos ludzi z kopalni i hal fabrycznych... Prawde powiedzieć o sobie mogą tylko oni sami...

I mówić trzeba — z nimi...

Sowieckie zamówienia omijają Niemcy

PARYŻ, 14. — Paryski organ emigrantów monarchistów rosyjskich „Wozroźdzenie“ podkreśla charakterystyczny fakt udzielenia przez Sowiety wielkiej ilości zamówień towarowych Polsce przy jednoczesnym likwidowaniu zakupów w Niemczech.

Według twierdzenia wspomnianego pisma, rząd polski gwarantuje firmom zamówienia sowieckie, a weksle rosyjskie przyjmowane są w Banku Polskim w pełnej wartości sumy, na jaką opiewają.

Również Francja ze względów agitacyjnych otrzymała niektóre zamówienia sowieckie, przeznaczone pierwotnie dla Niemiec.

Pogoda

Zachmurzenie zmienne z większymi rozporządzeniami przy słabych wiatrach południowych - zachodnich. Temperatura bez zmian.

Wróżby na dziś

Godziny ranne zapowiadają się dodatnio i przyniosą nam spotęgowanie się energii, przedsiębiorczości, dążenie do wcielania w czyn swych projektów i postawienia na swoim.

Godziny obiadowe nadają się do ekspansji towarzyskiej i mogą nam przynieść powodzenie w stosunkach z osobami wyżej stojącymi, a zwłaszcza należącymi do płci odmiennej.

Wieczór natomiast około godz. 20-ej może nam przynieść całkiem odwrotne — nieporozumienia, niepowodzenia, rozczarowania lub niepotrzebne wyrzuty. Wkrótce jednakże nastąpi zmiana na lepsze, a około godz. 9-ej będziemy mogli już odczuwać lepszą nase.

Znowu spór o piwnicę w 24-y dniu procesu Gorgonowej

KRAKÓW, 14. — Telefonem. —

Już trzy tygodnie trwa proces Gorgonowej. Prawdopodobnie potrwa jeszcze tydzień. Będzie to swego rodzaju rekord. Na drzwiach sali sądowej wisi ciągle kartka z napisem: „Wokanda 1 k. 258-32. Emilia Margerita Gorgonowa osk.”.

Kartka zdołała się już zabrudzić i nieco pożółknąć, a sprawa toczy się dalej.

Zima wstąpiła już w wiosnę, na świecie jest już ciepło, a publiczność siedzi w chłodnej i ciemnej sali, obserwując zacięktą walkę o życie i wolność kobiety oskarżonej o straszny zbrodnie.

Spór o piwnicę

Za pulpitem świadka zasiadł inż. Przetocki, aby odpowiadać na pytania obrońcom na tle swego referatu o piwnicy w willi Zaremby.

Obrońcy zapoznali się przez dzień wczorajszy z tym referatem i przybyli do sądu z przygotowanymi pytaniami. O ile mec. Ettinger okazał się przed kilkoma dniami wielkim znawcą psychologii, o tyle mec. Woźniakowski wie prym w zagadnieniach budowlanych.

Rozpoczęła się fachowa dyskusja o planach domu, betonie, zaprawie, warstwach izolacyjnych, wodzie zaskórnej itp.

Na ławie przysięgłych znalazł się również fachowiec inż. Otorowski, który podtrzymywał fachową dyskusję. Wmieszał się również do rozmowy sędzia przysięgły Karaszkiewicz, ale nie zdradził zbyt dużych wiadomości z dziedziny budownictwa. Reszta uczestników rozprawy nasłuchiwała niecierpliwie w nadziei, że usłyszy wreszcie miarodajne wyjaśnienie:

— Czy w piwnicy mogło być mokro, czy też zawsze musiało być sucho?

Oczywiście, zgóry było do przewidzenia, że tezy o bezwzględnej suchości piwnicy prokuratorzy nie zdołają przeprowadzić.

Szereg pytań obrony wyjaśnił, że woda mogła zachodzić do piwnicy i to zarówno jako woda zaskórna, jak i jako woda z topniejącego śniegu, a także z rur centralnego ogrzewania. Poza tym istnieje przecież możliwość, że woda znalazła się w piwnicy jeszcze z wielu innych przyczyn.

Prima-aprilis

i Gorgonowa

Jedno z pism krakowskich pozwoliło sobie na żart prima - aprilisowy na tle procesu Gorgonowej. Zamieszczono mianowicie wiadomość, że ze względu na pogorszenie się stanu zdrowia Gorgonowej, której grozi jakoby choroba piersiowa, będzie ona dziś przed południem przewieziona z więzienia do jednego z gabinetów rentgenologicznych przy ul. WW. Świętych. Jest to jeden z większych placów w Krakowie i położony jest w pobliżu sądu. Około godz. 11 zgromadziły się na placu grupki publiczności, które chciały obejrzyć oskarżoną, spotkał je jednak zawód.

Listy i przesyłki

Dzisiejsza poczta przyniosła stromom kilka żartów primaaprilisowych, przeważnie głupich i niesmacznych.

Prócz tego pod adresem mec. Woźniakowskiego nadeszła duża paczka, zawierająca list p. Leopolda Polak oraz sweter dla małej

Kropelki.

Przewodniczący otwiera rozprawę o godz. 9.45 i poleca wezwać biegłego, inż. Przetockiego, który przeprowadzał badania co do wilgotności piwnicy.

Na pytania obrońców inż. Przetocki stwierdza, że w przedsiönku piwnicy woda spływała w kierunku studzienki, a w piwnicy ściekała ku przedsiönkowi.

Adwokat - znawca budownictwa

Dr. Woźniakowski: — Przy ścianie obok małej werandki jest mała rynna, zabita, tak, że woda spływa w teren. Czy ściana jest tu izolowana?

— Tego nie badałem, ale wewnątrz piwnicy w okolicy rury nie zauważyłem wilgoci.

— Czy pan wie, że ostatnio opadów atmosferycznych nie było?

— Tak.

— Czy pan zna warunki opadów z końca grudnia 1930 r.?

— Tak.

— A zawilgocenia?

— Też.

Znawca odczytuje, że w nocy z 30 na 31 grudnia opad wynosił 17,6 mm. i podaje temperatury kilku dni grudniowych.

Obrona stwierdza, iż temperatury te różnią się z temperaturami podanymi przez urząd meteorologiczny. Przewodniczący odczytuje odnośne orzeczenie urzędu meteorologicznego i stwierdza, że istotnie zachodzi różnica pomiędzy oboma orzeczeniami.

Następnie dr. Woźniakowski pyta świadka, czy jeżeli ziemia jest zamrznięta i następuje nagłe podniesienie temperatury, czy wtedy na warstwie zamrzniętej tworzy się warstwa rozmarznięta, w której woda szuka ujścia.

Świadek stwierdza, że tak jest istotnie i orzeka również, że najwyższy punkt terenu w willi Zaremby leży między ogrodem a willą. Uważa jednak, że woda, ściekając, nie może dostać się do ścian domu, gdyż jest naokoło ściek, a prócz tego chodnik odbija wodę od ściany. Jest to możliwe tylko od strony małej werandki.

Dalej biegły stwierdza na pytanie obrońcy, że możliwe jest zawilgocenie betonu, ale na małej prze-

strzeni.

Obraza „Zaremby“

Dr. Woźniakowski: — Dwu świadków, Zaremby i Staś, stwierdziło, że zbudowano basen dla odwodnienia mokrej piwnicy.

— To wykazuje brak fachowości.

Dr. Woźniakowski: — To jest obraza starego Zaremby.

— Ja nie obrażam p. Zaremby, tylko wykazuje brak fachowości.

W tym momencie okazuje się, że brak stenografa sądowego, wobec czego przewodniczący poleca dokładnie dyktować pytania i odpowiedzi do protokołu rozprawy.

Dr. Woźniakowski: — Jeżeli pod pewną częścią domu są piwnice, a pod pewną częścią bloki ziemi, czy bloki ziemi mają tendencję ściągania wody zaskórnej, która następnie oddają? Czy możliwe jest, aby pewna ilość wody została oddana sąsiedniej piwnicy pomimo warstwy izolacyjnej?

— Tak jest.

— A czy może się wytworzyć rosa na podłodze piwnicy?

— To nie należało do mojej oceny, ale może się wytworzyć, szczególnie przy odpowiedniej różnicy temperatur.

Dr. Woźniakowski: — Cegła w piwnicy jest wyschnięta z powodu obecności kotła centralnego ogrzewania. Czy ma ona tendencję wchłaniania wilgoci?

— Tak jest.

— Czy cegła wyschnięta oddaje zbytek wilgoci po nasyceniu?

— Tak.

Tajemnica pochodzenia wody

Dr. Axer zadaje szereg pytań co do gromadzenia się wody zaskórnej, a świadek stwierdza, że woda zaskórna gromadzi się w pewnych warstwach, przyczem możliwe jest przenoszenie się pewnych warstw z miejsca na miejsce przy różnicy poziomu terenu. Możliwe jest, że woda zaskórna skupi się pewnego dnia w danej piwnicy, a następnego dnia jawi się w sąsiednim domu.

Na pytania jednego z sędziów przysięgłych, czy teren pod willą wykazuje szczeliny w warstwie nieprzemakalnej, świadek odpowia-

da, że tego nie badał.

— Teorię o podchodzeniu wody — mówi biegły — musi się zastosować również do tej willi, gdyż prawo grawitacji jest tylko jedno. Co się tyczy podchodzenia wody zaskórnej, to jest ono łatwiejsze w ziemiach piaszczystych.

Sędzia przysięgły: — Nie wiem, czy ta piwnica była tak zbudowana, że mogła mieć okres wilgoci, nie mamy pewności, proszę nam to wyjaśnić.

Dr. Woźniakowski prosi przewodniczącego, aby to pytanie uchylił gdyż stan faktyczny wyjaśnia sędziowie przysięgli na podstawie przewodu sądowego.

Biegły na inaczey sformułowane pytanie sędziego przysięgłego stwierdza, że piwnica jest solidnie wykonana i że nie stwierdził przedostawania się do niej wód zaskórnych, nie wyklucza jednak, że przy sprzyjających warunkach wilgotności piwnicy i temperatury wewnątrz murów może wystąpić t. zw. pocenie betonu, które występuje w postaci ciemnych plam na powierzchni warstwy cementu.

Na pytanie dr. Woźniakowskiego biegły stwierdza dalej, że piasek w gruntach ułatwia odpływ wód napływowych i podciąga do góry wód zaskórnych.

Znakomity „architekt“

Dr. Woźniakowski stawia następnie pytanie, zaczynające się od słów: — Czy znakomity architekt Zaremba...

Świadek: — Nie mówiłem, że znakomity.

Dr. Woźniakowski: — To jest moje zdanie.

Przewodniczący: — Uchylam to pytanie.

Dr. Woźniakowski: — Czy panu wiadomo, że w takiej tandetnej budowie daje się specjalna warstwa izolacyjna pod podkład?

Świadek wyjaśnia, że piwnica jest w ten sposób zbudowana, że stanowi niby pewnego rodzaju wannę, do której mogą przedostać się wody, o ile przewyższyłyby jej wysokość.

Przewodniczący: — Więc po tych wyjaśnieniach podtrzymuje pan swoją opinie.

— Tak.

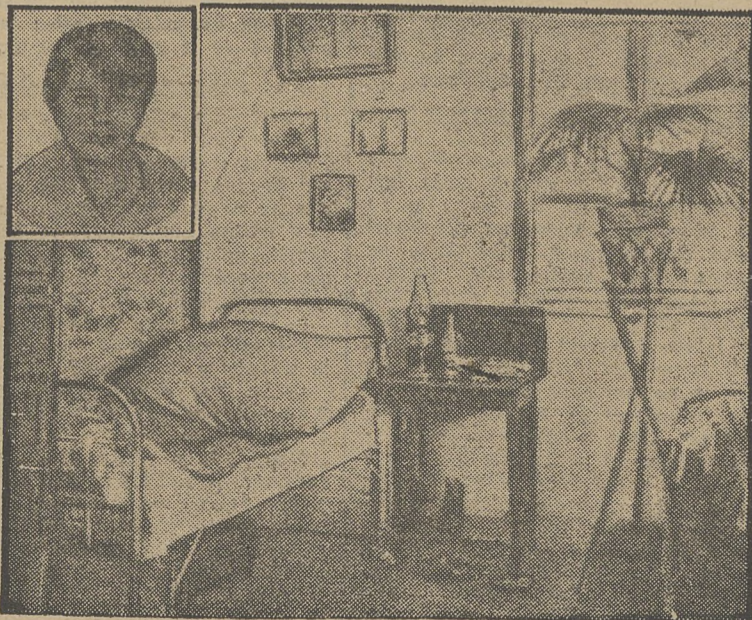
Zwolnienie świadków

Po ukończeniu zeznań inż. Przetockiego sąd odbył przegląd świadków, którzy mają jeszcze zeznać. Obrona zrzekła się świadka Wilczyńskiego, który jest chory. Miał on ustalić, czy pies Lux jest istotnie złośliwy.

Dyskusję wywołało zwolnienie świadka Szigostówny. Nadeszła ona pismo, w którym oświadcza, iż jest chora, a pozatem przygotowuje się do matury.

Prokurator nie chciał zrzec się tego świadka, lecz przewodniczący Jendl wstawił się za dziewczyną i zwolnienie uzyskał.

Stwierdzono, że świadek Kosecki jest nieuchwytny, natomiast p. Brichtowa jest chora i nie może stawić się na rozprawę. Obrona zrzekła się także warunkowo świadka Jedwabia, z tem, że jeśli go znajdzie, będzie mogła wezwać go (Dalszy ciąg na str. 4-ej).

Pokóji i łóżko ofiary zbrodni. Na lewo w rogu — głowa ś. p. Lusl Zarembianki.

Dziś masz jeszcze robotę - ale możesz ją stracić jutro...

Każdy musi to przeczytać!

Kogo nie wolno eksmisować

Otrzymałmy w ostatnich czasach wielką liczbę listów z zapytaniami, jak powinno być rozumiane i do kogo będzie stosowane moratorium mieszkaniowe, t. zn. wstrzymanie eksmisji.

W związku z tem zamieszczamy poniżej wyczerpujące wyjaśnienie prawnicze w tej kwestji.

1) Do kogo stosuje się moratorium mieszkaniowe?

Orzecznictwo sądów merytorycznych w kwestji wstrzymania eksmisji nie jest jeszcze ustalone. Sady nie mają jednolitej praktyki. Natomiast według ścisłego brzmienia ustawy o ochronie lokatorów, w sprawach o eksmisję może sąd, względnie urząd rozjemczy, z urzędu lub na wniosek pozwanego, w uwzględnieniu stosunków gospodarczych pozwanego odroczyć termin opróżnienia przedmiotu najmu do 6-ciu miesięcy, oraz odroczenie w razie trwania powodów odroczenia przedłużyć na dalsze 6 miesięcy, jeżeli eksmisję orzeczono z przyczyny przewidzianej w art. II ust. 2 lit. a, t. j. gdy lokator nie płacił komornego. W sprawach o eksmisję mieszkań jedno lub dwuizbowych może sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić wykonanie orzeczonej eksmisji na czas do 6-ciu miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego niezależnych pozostaje bez pracy.

Eksmisja z takich mieszkań nie będzie wykonywana w okresie od 1 listopada do 31 marca, jeżeli orzeczono ją z przyczyny przewidzianej w art. II ust. 2 lit. a, oraz na mocy ostatnio uchwalonej ustawy o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych — eksmisja nie będzie wykonywana od 1 kwietnia 1933 roku do 31 października 1933 roku.

2) Kogo uważa się za bezrobotnego?

W tej mierze również praktyka sądów merytorycznych nie jest ustalona. Sady Grodzkie wstrzymują łatwo eksmisję w stosunku do osób zarówno utrzymujących się z pracy najemnej, t. j. pracowników fizycznych i umysłowych, jak również do utrzymujących się z pracy własnej, a to zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego dn. 2.10.1929 r. Nr. 1236-29 art. II ust. 2 lit. a o braku pracy odnosi się nie tylko do utrzymujących się z pracy najemnej, ale do wszystkich

osób czerpiących swe środki utrzymania z własnej pracy, byleby okoliczność pozostawania bez pracy była w jakikolwiek sposób udowodniona.

Wydziały Odwoławcze Sądu Okręgowego żądają bezwzględnie udowodnienia faktu pozostawania bez pracy, przyczem z wielką oględnością wstrzymują eksmisję wogóle, a w szczególności do osób utrzymujących się z własnej pracy.

Kwestja udowodnienia faktu pozostawania bez pracy jest kwestją bardzo poważną i bez pewnych

dowodów mowy być nie może o wstrzymaniu eksmisji.

3) Jakie są dowody pozostawania bez pracy?

a) zaświadczenie P. U. P. P. o pozostawaniu bez pracy, przyczem zwraca się uwagę, że legitymacja PUPP-u (czerwona legitymacja) nie jest dowodem pozostawania bez pracy, b) wywiad policyjny ustalający pozostawanie bez pracy, c) w ostateczności dowód ze świadków (zeznanie).

4) Czy moratorium stosuje się do

sublokatorów?

Na tych samych warunkach jak wyżej, stosuje się moratorium w stosunkach między sublokatorem a lokatorem głównym.

5) Czy komornicy wstrzymują automatycznie eksmisję na mocy ustawy o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych?

Ani sady, ani komornicy nie wstrzymują automatycznie eksmisji, lecz musi być wniesione podanie do odpowiedniego sądu i odbywa się rozprawa z wezwaniem stron.

Działacze związkowi na pasku kapitalistów

Jak się przekabaca „wodzów robotniczych“

W swoim czasie poruszaliśmy sprawę narzuconej robotnikom przez dyrekcję huty „Pokój“ w Nowym Bytomiu obniżki zarobków.

Panowie kapitaliści weszli w porozumienie z uległym mu Wydziałem Rady Zakładowej oraz sekretarzami niektórych związków zawodowych (Musioł, Kostorz i Kubik), którzy w imieniu załogi zgodzili się na obdarcie tych biedaków robotników z daniny, wynoszącej 7 i pół proc.

Zarobek huty z tego tytułu wy-

nosi miesięcznie tylko 70 tys. zł.

Umowę zawarto na przeciąg dwóch miesięcy, z tem, że wygasa ona z końcem marca r. b.

Cóż się jednak dzieje?

Rozzuchwalona tą uległością dyrekcja huty wymusiła obecnie prolongatę tej „umowy“ na dalszy miesiąc, czyli, że przez kwiecień będzie się robotnikom obcinać ciężko zapracowany grosz.

Na zebraniu załogowym w dniu 28 b. m. sekr. Musioł oświadczył robotnikom, że muszą oni ponieść

te ofiarę jeśli chcą, by dymity jeszcze kominy huty.

Cóż więc mieli uczynić robotnicy?

Zgodzili się aby mieć na najskromniejsze bodaj życie.

Na marginesie skandalicznego wyżysku robotników w hucie „Pokój“ nie od rzeczy będzie podnieść pewien pikantny szczegół świadczący aż nadto dobitnie o sprzedawczykostwie „menerów“ związkowych. Oto dowiadujemy się z najbardziej wiarygodnego źródła, że zebranie załogowe poprzedziła poufna konferencja sekr. związku Knapika (Hirsch-Dunker) z urzędnikiem „do specjalnych zleceń“ p. B., na której postanowiono przyjmować robotników jedynie z tych organizacji, których sekretarze wyrazili zgodę na obniżenie zarobków na przeciąg miesiąca kwietnia r. b., przy specjalnym pomijaniu członków ZZZ., ponieważ organizacja ta sprzeciwiała się jakiegokolwiek obniżce.

Po konwentyklu odbyła się w stauracji p. Szuty w Nowym Bytomiu wspólna libacja, w której wzięli udział wymienieni poprzednio panowie sekretarze, radcowie załogowi i p. B. „urzędnik od wszystkiego“.

Nawiasem dodać należy, że kiedy ponieśli ofiarę robotnicy, przyjeżdżący do pracy za t. zw. rewersem (mogą być zwolnieni bez uprzedniego wypowiedzenia w ustawowym terminie), pobory urzędnicze i dyrektorskie pozostały nietknięte.

Z pośród grupy robotniczej jedynie cieszący się specjalnym względami dyrekcji przewodniczący rady załogowej p. Greiff, wierny sługa baronów przemysłowych, ma zapewnioną pracę.

Ponieważ baroni umieją być wdzięczni za wyświadczone im przysługi (jeśli idzie o pogrzebienie robotnika), postarano się zatrudnić córki i synów p. Greiffa, którymi poobsadzano nienajgorzej płatne posadki w hucie i urzędzie gminnym.

A ty biedny robotniku haruj i konaj z głodu.

„PALAIS FLANK“ -- KATOWICE

pod fachowem kier p. W. Raresa
Lokal wykwińskiego towarzystwa

The five funny Boys

słynny zespół muzyczny.

Unieruchomienie kopalni „Radzionków“

Przewrotna polityka przemysłowców odebrała chleb 1500 robotnikom

Dyrekcja kopalni Radzionków zagroziła robotnikom unieruchomieniem kopalni, o ile się nie zgodzą „dobrowolnie“ na 6-procentową obniżkę zarobków. Wygrywając w ten sposób robotników, przemysłowcy urządzili onegdaj plebiscyt, którego wyniki podaliśmy już w dniu wczorajszym. Na 1450 robotników brało udział 1245.

Za obniżeniem zarobków padło głosów 548, natomiast 559 przeciw. 100 robotników oddało kartki czyste, 38 głosów unieważniono, ponieważ kartki zawierały słowa ostrej krytyki pod adresem dyrekcji.

Wobec tego, że większość oświadczyła się przeciw obniżce zarobków, dyrekcja kopalni wywiesiła ogłoszenie zawiadamiające robotników o unieruchomieniu kopalni z dniem 1 kwietnia na czas nieograniczony.

Robotnicy, którzy nie wiedząc o wydaniu późnym wieczorem zarządzeniu dyrekcji przybyli wczoraj rano na ranną zmianę, zostali bramy kopalni zamknięte. Blisko półtora tysiąca robotników znalazło się nagle na bruku.

Nie trzeba chyba dodawać, jak wielką jest rozpacz wśród tak ciężkiej robotniczej skazanej na poniewierkę.

Wypowiedzenie umowy zbiorowej w przemyśle ciężkim

W dniu wczorajszym związki zawodowe otrzymały pisma związku pracodawców górnośląskiego przemysłu górnictwo-hutniczego w Katowicach, wypowiadające na dzień 30 kwietnia r. b. umowę akordową dla zakładów przerobczych ciężkiego przemysłu.

Pracodawcy uzasadniają wypowiedzenie umowy tem, że nie odpowiada

ona zakładom przerobczym i z tego powodu zamierzają powrócić do dawnego systemu stosowanego przed zawarciem ostatniej umowy.

Oznacza to, że pracodawcy zamierzają płace pogorszyć. Dotyczy to m. in. Huty Królewskiej, Bismarcka, Falwy, Pokój, Zgody i Baldona.

Strzały do przemytników pod Buchaczem

Ubiegłej nocy usiłowała przedostać się do Polski grupa przemytników z towarem. Na zielonej granicy pod Buchaczem, miejscowości leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie z Bytomiem, natknęli się patrolujący strażnicy na grupę przemytników, którzy próbowali na ich widok wycofać się do Niemiec. Kiedy wezwania do zatrzymania się nie odniosły skutku, strażnicy „postali“ przemytnikom kilka „śliwek“, które jednak nie dosięgły uciekających. Strażnikom udało się w ostatniej chwili

odciąć przemytnikom odwrot i ośmiu ich zatrzymać. Sa to: Ludwik Urbanek, Walter Bucek, Pius Majnusz mieszkańcy Katowic, Roman Pułk, Ludwik Kosz i Wilhelm Paton z Wielkich Piekar, oraz Władysław Hudecki i Marian Popias z Wojskowie Komornych pow. Bedzin.

Przy zatrzymanych znaleziono worki z zawartością 85 kilo pomarańcz, 40 kilo rodzynek, 20 kilo płynu Maggi i in., które wraz z delikwentami przekazano urzędowi celnemu Radzionków-Buchacz.

Księgarnia TADEUSZA MIKULSK EGO

Katowice ul. Dworkowa 2, — tel. 15-82

(1 minuta z dworca kol. na prawo) poleca:

Wszystkie nowości: z beletrystyki — rzemiosła — techniki — prawa — teatru amatorskiego. Nuty. — Mapy: rowerowe, drogowe, turystyczne — plany do budowy. Specjalność: dział zagraniczny; dostawa w kilku dniach.

Informacje, oferty, katalogi odwrotnie, bezpłatnie.

A. CHRISTIE

TAJEMNICA BŁĘKITNEGO POCIĄGU

Powieść sensacyjna

— Nie zawsze, proszę pana. Jeden z synów księcia Devize sprawił swemu ojcu niemało kłopotów. Popelniał szereg kradzieży i policja nie chciała uważać tego objawu za kleptomanię. Ten bardzo zresztą inteligentny młodzieniec miał poprostu jakiegoś diabła w sobie. Księżę wysłał go do Australji, gdzie został skazany pod fałszywym nazwiskiem. Dziwna to bardzo historia, a jednak prawdziwa! A przecież do kradzieży nie popychała go potrzeba pieniędzy.

— Zapewne była to żądza przygód, — powiedział Puaro. — Zastanawiam się...

Wyjął telegram z kieszeni, przebiegł go raz jeszcze wzrokiem.

— Przypominam sobie także sprawę córki lady Fox, — mówił dalej służący. — Kradła materiały w sklepach z niesłychaną bezczelnością. Te smutne fakty niestety zbyt często zdarzają się w arystokratycznych rodzinach. Mógłbym panu opowiedzieć wiele jeszcze podobnych.

— Ty masz bardzo wielkie doświadczenie, Jerzy. Jak to się mogło stać, że po tak długim przebywaniu pośród ludzi utytułowanych, zniżyłeś się do przyjęcia służby u mnie? Czy mam to przypisać twojemu pociągowi do silnych wzruszeń?

— Niezupełnie, proszę pana. W chwili, kiedy szukałem służby, przeczytałem w jakiejś gazecie, że był pan przyjęty w pałacu królewskim, że król wieszował panu talentu i był bardzo dla pana uprzejmy.

— Ach! — powiedział Puaro. — doskonale. Lubię znać motywy każdej sprawy.

Milczał chwilę, poczem zapytał:

— Czy telefonowałaś do panny Papopulos?

— Tak jest. Ona i jej ojciec przyjęli za proszenie na dzisiejszy wieczór.

— Doskonale! — rzekł Puaro.

Wypił czekoladę i zaczął mówić półgłosem bardziej do siebie, niż do służącego.

— Wiewiórka, mój kochany, zbiera orzechy i przechowuje je na zimę. Człowiek powinien korzystać z przykładów, jakie widzi u swoich młodszych braci ze świata zwierzęcego. Starałem się zawsze postępować według tej zasady. Stawałem się kolejno kotem, zaczajonym na zdobycz, psem wietrzącym zwierzynę lub wreszcie wiewiórką. Udało mi się gdzieś wyłowić trochę faktów. Teraz sięgam do mego śpichlerza i wybieram orzeszek... włożony tam przed kilkunastu laty. Czy mnie rozumiesz, mój poczciwy, Jerzy?

PUARO BAWI SIĘ W WIEWIÓRCE

Puaro udał się na spotkanie o trzy kwadransy wcześniej, niż należało. Zamiast pojechać wprost do Monte Carlo, wstąpił do Cap Martin, do lady Tamplin. Zapytał tam o pannę Grey. Panie ubierały się właśnie do obiadu. Puaro czekał w małym saloniku. Tam zastała go Lena Tamplin.

— Katarzyna nie jest jeszcze gotowa, — powiedziała, witając się z nim. — Czy poczeka pan na nią, czy też mam jej coś przetrząsnąć.

Puaro spojrział na nią w zamyśleniu i zawahał się przed daniem odpowiedzi, jakby od jego decyzji zależała nader ważna sprawa.

— Nie, — powiedział po chwili, — nie będę czekał na pannę Grey. Może lepiej będzie, jeżeli się z nią nie zobacze. Misja moja jest natury bardzo delikatnej.

Lena czekała uprzejmie z brwiami lekko uniesionymi ku górze.

— Mam dla niej pewną nowinę. Może zechce jej pani powiedzieć, że Ryszard Kettering został wczoraj aresztowany pod zarzutem zamordowania żony.

— I pan prosi mnie, abym o tem powiedziała Katarzynie?

Lena oddychała gwałtownie, jak po szybkim biegu. Puaro zauważył, że była bardzo blada.

— Proszę panią o to.

— Dlaczego? — zapytała Lena. Czy myśli pan, że ona kocha tego człowieka?

— Tego nie wiem. Zazwyczaj nic nie uchodzi mojej uwagi, ale tym razem, przyznaję, że nie widzę jasno. Może pani lepiej jest poinformowana ode mnie?

— Tak, — odparła Lena, — ale ja panu nic nie powiem.

Zamilkła na chwilę. Czarne brwi były ściągnięte.

— Czy myśli pan, że on mógł popelnić taką zbrodnię?

Puaro wzruszył ramionami.

— Posądza go o to policja.

— Ale nie pan! Pan nie ma na to dowodów.

Puaro zapytał łagodnym głosem.

— Czy dawno zna pani Ryszarda Ketteringa?

— Od mego najwcześniejszego dzieciństwa.

Puaro wstrząsnął kilkakrotnie głową. Nie powiedział nic.

Teraz dama patrzyła detektywowi prosto w oczy.

— Jaki był motyw aresztowania Ryszarda? Śmierć jego żony dała mu zapewne majątek?

— Tak. Dziedziczy dwa miliony.

— Gdyby nie umarła, byłby zrujnowany?

— Nie wątpił w to.

— Musiało w tem być coś innego, — nalegała Lena. — Wiem, że jechał tym samym pociągiem co i jego żona, ale to nie stanowi jeszcze dowodu.

— W przedziale pani Kettering znalaziono papierosnicę z inicjałem K, która nie należała do ofiary. Prócz tego dwie osoby widziały pana Ketteringa wchodzącego i wychodzącego z jej przedziału przed zatrzymaniem się pociągu w Ljonie.

— Co to za dwie osoby?

— Pani przyjaciółka, panna Grev i tancerka Mira.

— A jak zachował się Ryszard?

— On stanowczo zaprzecza jakoby był w przedziale żony.

— Co za głupiec! — wykrzyknęła Lena. — Czy wszedł on tam przed samym Ljonem? Czy wiadomo kiedy ona... ona została zabita?

— Lekarze nie mogą tego ściśle okre-

ślić. Sądzą jednak, że śmierć nastąpiła przed zatrzymaniem się pociągu w Ljonie.

— Skąd to wiadomo?

— Pewna osoba weszła do przedziału i skonstatowała to, — powiedział Puaro z dziwnym uśmiechem.

— I nie zawiadomiła obsługi pociągu?

— Nie.

— Dlaczego?

— Prawdopodobnie dla jakichś osobistych względów.

— Czy pan ją zna?

— Domyślam się.

Lena zamyśliła się, a Puaro przyglądał się jej w milczeniu. Po chwili podniosła głowę. Lekki rumieniec wystąpił na jej policzki, oczy błyszczały.

— Zdaniem pana, została ona zabita przez jednego z podróżnych, ale to tylko przypuszczenie. Ktoś mógł wejść do przedziału pani Kettering w Ljonie, zabić ją, zabrać neseser z klejnotami i wysiąść, nie będąc przez nikogo widziany. Może została zamordowana podczas postoju pociągu w Ljonie? W takim razie żyła jeszcze, kiedy Ryszard wszedł do niej, a była martwa, kiedy widziała ją ta druga osoba.

Puaro oparł się o grzbiet fotela i westchnął głęboko.

— Rozumowanie pani jest bardzo słuszne, — powiedział. — Błądziłem poomacku i słowa pani stały się dla mnie promieniem światła.

Podniósł się.

— A co będzie z Ryszardem? — zapytała Lena.

— Kto wie? — odparł Puaro, wzruszając ramionami. Może uda mi się za chwilę dowiedzieć czegoś nowego. W każdym razie będę robił wszystko, co w mojej mocy.

— Czy ma się pan z kim spotkać?

— Tak.

— Z kimś, kto będzie mógł panu dać jakieś informacje?

— Mam nadzieję. Nie trzeba nic zaniedbywać. Dowidzenia pani.

Lena odprowadziła go do drzwi.

— Czy ja przydałam się panu na co? — zapytała.

— Tak proszę pani. Niechaj panią to trochę pocieszy.

Gdy auto ruszyło, Puaro pograżył się w rozmyślniach. W oczach jego zapaliło się światelko, zapowiedź zbliżającego się zwycięstwa.

Na miejsce spotkania przybył z niewielkim opóźnieniem. Pan Papopulos i jego córka już byli. Detektyw rozpytywał się w przeproszeniach i był uprzedzająco grzeczny w stosunku do gości.

Tego wieczora Grek miał szczególnie patriarchalny wygląd. Piękna panna Zia, wesola i towarzyska słuchała chętnie Puaro, który z nieporównaną werwą prowadził konwersację. Menu było wybornie zastawione, wina nie pozostawiały nic do życzenia.

Pod koniec obiadu pan Papopulos zapytał uprzejmie:

— Jakże z tą informacją wyścigową, którą panu dałem? Czy ten koń sprawił panu chociaż trochę emocji?

Dalszy ciąg jutro.

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

CZETWONA PAJĘCZYNA

POWIEŚĆ

Spojrzał w okno i ujrzał w niem, na tle czarnego niemal nieba, odbicie swej twarzy, bladej i zmienionej.

Zastanowiło go to po raz pierwszy zapewne. Przyglądał się swej długiej brodzie, poznaczonej gęsto srebrnymi nitkami, zwichrzonej, również siwiejącej, czuprynie i gorączkowym, fosforycznym błyskom niebieskich oczu.

— Nienajlepiej wyglądam... — mruknął z niechęcią. Uśmiechnął się jednak zaraz i dodał ironicznie — Marysia nie była zadowolona...

Nie wiedział skąd to się tak nagle wzięło, ale uczył wyraźnie, że nie grozi mu już żadne niebezpieczeństwo ze strony tej kobiety i zrobiło mu to wielką przyjemność.

— Wierzyłem i wierzę, że związała nas z sobą jakaś fatalna siła, ale teraz będę się jej umiał przeciwstawić, będę umiał walczyć...

Odwrócił się do okna i wszedł do przedziału. Ulokował się na twardej ławce, jak mógł najwygodniej, i próbował zasnąć.

Sen nie przychodził jednak. Zmęczony mózg nie pozwalał się usnąć i coraz nowe przerabiał zagadnienia, mimo, że oczy przymykały się co chwila i łaknęły odpoczynku.

Zapadł w dziwny stan półjawy i błyskawicznie niemal przebiegał myślą od jednej sprawy do drugiej.

W pewnej chwili wydało mu się, że siedzi w swoim domu w osadzie. Jest wieczór. Lato. Przez otwarte okna słychać wyraźnie cykanie koników polnych i dudnienie elektrowni w fabryce. Na ścianie majaczy niewyraźnie pastelowy portret...

— Jesteś gdzieś bardzo daleko... Dzieli nas wiele... Drogi się rozchodzą i giną...

Szare, lekko skośne oczy zwięzają się, a przez usta przewija się ironiczny uśmiezek.

— Nie śmieję się! Wypaliło się wszystko i nie wróci!...

Ocknął się nagle i spojrzał na kiwającego się przed nim Moskwa. Przez chwilę nie mógł zrozumieć gdzie się znajduje i skąd się wziął w pociągu. Przetarł czoło, zapalił papierosa i dopiero mocny dym otrzeźwił go i wrócił pełnię świadomości.

— Zdrzemnałem się... Sen, dziwny sen...

Spojrzał na zegarek i stwierdził, że za niecałą godzinę będą w Warszawie. Czas było umyć się i przygotować. Wstał więc leniwie z ławki, zdjął walizkę z półki i wyjął z niej ręcznik i mydło.

— Janie! Obudź-no się!

Potrząsnął Moskwa za ramię i czekał cierpliwie, aż się obudzi.

— Co? — zapytał sennie Moskwa. — Co pan mówi?

— Obudź się. Niedługo będziemy na miejscu. Ja idę się umyć...

Zostawił go w przedziale i poszedł do umywalni. Zimna, jak lód woda podziałała znakomicie na zmęczone nerwy i wróciła im świeżość. Wyparskał się z rozkoszą, otarł szorstkim, grubym ręcznikiem i wrócił do Jana zadowolony.

— Idź teraz ty. Woda zimna, ale dobrze robi, szkoda tylko, że wykapać się nie można...

Jan przeciągnął, aż zachrząściło mu w stawach i uśmiechnął się.

— Widzę, że pan w dobrym humorze. Dzięki Bogu... Może nam się powiedzie w tej Warszawie...

— Nie wątpię, Janie, nie wątpię. Musi się nam wszystko udać i powiem ci, że im bliżej niedzieli, tem lepiej się czuję. Pomyśl tylko. Tyle lat czekaliśmy na ten dzień i wreszcie przychodzi!

— Tak, przychodzi, byle nam tylko dał to, czego chcemy...

— E, widzę, że nie wypałeś się. Idź się umyć. Zaraz jaśniej będziez wszystko widział! — żartował Poreda i zamykał walizkę.

Resztę czasu, jaki im pozostał, zużytkowali na omawianie różnych drobnych szczegółów i gdy wjechali na dworzec główny w Warszawie — ustalony mieli już cały plan dokładnie.

Moskwa zamieszkać miał w hotelu i zająć się przyjmowaniem na dworcu delegatów, rozmieszczaniem ich w kwaterach i zaopatrywaniem w potrzebne druki i informacje. Odpowiadała mu ta robota i cieszył się nawet z niej.

— Nie będę przynajmniej potrzebował odbywać narad z Suszyńskim!...

— Daj pokój, Janie. Przekonaj się wreszcie do tego człowieka, a przynajmniej nie okazuj mu niechęci. — Prosił go Poreda.

Jan kiwnął głową na znak zgody, ale widać było, że pozostał przy swoim.

Na peronie, mimo że była dopiero siódma, spotkali Jarowskiego

i komisarza. Suszyński był już w cywilnym garniturze i po przywitaniu zwrócił zaraz na ten szczegół uwagę Poredy.

— Jestem już cywilem, panie inżynierze. Zwolniłem się ze służby i poświęcam się całkowicie naszej sprawie!

Poreda spojrzał na niego z sympatją.

— Świetnie! Będzie pan przemawiał?

— Tak, oczywiście. Przygotowałem już sobie materiał i bardzo jestem z tego zadowolony.

Z dworca pojechali we czwórkę do mieszkania Jarowskiego, gdzie oczekiwano na nich śniadanie, które zjedli szybko i zaraz przeniesli się do gabinetu, by omówić najpilniejsze sprawy.

Moskwa wykreślił się z tej konferencji i poszedł do miasta, by przygotować sobie hotel.

— Zatrzymam się gdzieś w pobliżu dworca i dam panu znać.

Oświadczył Poredzie na wychodnym.

Suszyński uśmiechnął się i zwrócił do Poredy.

— Jan, zdaje się, wciąż patrzy na mnie wilkiem...

— A, nie należy tego brać poważnie. On zawsze się dziwaczy, niech pan nie zwraca uwagi na to. Proszę mi raczej opowiedzieć o ostatnich wydarzeniach w osadzie.

Suszyński zapalił papierosa i spojrzał na Poredę wesoło.

— Piorunem szło! Płatek nie spał, nie jadł i tropił, aż pewnego dnia przychwycił Górewicza na poczcie, gdy odbierał pocztę. Wszystkie dowody były w ręku. Muszę panu powiedzieć, że to aresztowanie przyszło bardzo w porę, gdyż ocaliło Moskwę przed nowym niebezpieczeństwem.

— No, co pan mówi?

— Tak. W planach Górewicza leżało usidlenie Jana. Jak daleko posunął się w tem — nie badaliśmy, gdyż wiedzieliśmy co o tem myśleć.

Aresztowanego przewiózł Płatek osobiście do Warszawy i wziął się do likwidowania Eljaszewicza. Szło mu to doskonale i byłby go pewno pochwycił, gdyby nie swego rodzaju niecierpliwość. Przeliczył się poprostu z siłami.

— Miał wypadek, wiem. Co się z nim stało?

— Leży jeszcze w lecznicy. Eljaszewicz ogłuszył go jakimś potężnym kawałkiem żelaza, co wywołało dość poważną chorobę. Niebezpieczeństwa niema już żadnego, ale źle było z tym chłopcem...

— No, słuchaj teraz! — zawołał Jarowski. — Dowiesz się najciekawszych rzeczy.

— Płotka znaleziono na schodach dopiero nad ranem — opowiadał dalej Suszyński — był nieprzytomny. Przewieźli go do lecznicy i tam dopiero dowiedziano się, kto go tak urządził. Rozpoczęto natychmiast śledztwo i już wieczorem było wiadome, że Eljaszewicz umknął. Pojechał prawdopodobnie do Berlina. W międzyczasie okazało się, że pierwszy sekretarz przedstawicielstwa handlowego, Gromow, i on to jedna i ta sama osoba. Może pan sobie wyobrazić jakie zamieszanie wynikło. Rozpoczęła się wymiana korespondencji dyplomatycznej, wizyta posła u ministra, przedstawiciela u wiceministra i tak dalej. Nie uspokoiło się to do tej pory!

— No, no, no... — dziwił się Poreda. — Nowiny rzeczywiście ciekawe. Więc na ślad jego nie można było wpaść tylko dlatego, że chronił go przywileje dyplomatyczne?

— Właśnie. Ale to jeszcze nie koniec. Z całą tą historią wiąże się jeszcze jakaś romantyczna sprawa. Wywiadowcy, którzy pilnowali mieszkania towarzysza Gromowa, przejęli depeszę adresowaną do pana Lindela. Depesza pochodziła z Londynu i donosiła w niej jakaś Mary, że dojechała tam szczęśliwie. Zachodzi podejrzenie, że ów pan Linde! jest również tylko Eljaszewiczem.

— A owa Mary ta kobieta, która pisywała szyfry... — dodał Jarowski i spojrzał na przyjaciela. — To pewno ta jego sekretarka...

Nie dokończył zdania i zerwał się z fotela.

— Zygmunt! Co ci jest!? — zawołał przerażony.

Poreda siedział bladej, jak trup i z czoła spływał mu pot wielkimi kroplami. Probował wstać, lecz widać siły opuściły go zupełnie, gdyż wysiłek ten pozostał bez skutku.

Dalszy ciąg jutro

JOZEF BRANSKI

Arbiter turniejów
międzynarodowych

Atleta w sidłach wampira

Opowieść odsłaniająca tajemnice turniejów zapaśniczych

— Być może, że nie znam się na waszych ambicjach i nie chcę się znać. Wiem tylko, że mam swego chłopaka, którego prędzej nie puszcze, aż dopiero wieczorem... Posiedź tutaj grzecznie, a ja zajrzę do kuchni, by sprawdzić, co tam słychać z obiadem...

W drugim pokoju Rena szybko nakreśliła kilka słów i oddała kartkę Józefowi.

— Wsiadaj do taksówki i zawieź natychmiast list ten... już wiesz, gdzie...

— Dobrze, proszę pani — odparł służący.

Po chwili wróciła do Greya radośna, roześmiana. Usiadłszy mu na kolanach, objęła atlete za szyję, mówiąc:

— Obiad będzie za godzinę, a teraz możesz mnie pocałować...

Zapomniała o wszystkim...

Godzina za godziną upływały niepostrzeżenie. W najlepszych humorach spożyli obiad, a potem na czarną kawę przeszli do buduaru Reny. Około piątej po południu zapukano dyskretnie do drzwi. Rena wchylała je nieznacznie.

— Proszę pani, telefon — zakomunikowała pokojówka.

— Powiedz, że zaraz przyjdę...

Zarzucając szlafrok, wynurzyła się, gubiąc po drodze pantofelek. Wróciła bardzo szybko.

— Prześpisz się trochę, kochany, gdyż muszę w tej chwili wyjść — rzekła, wyjmując z szafy białe różne drobiazgi.

— Dokąd tak spieszysz?...

— Do krawcowej...

— Do krawcowej?... A jutro nie możesz?...

— Broń Boże! Zobaczysz, jak cię jutro oślnię! Czegoś podobnego nie widziałeś jeszcze w swym życiu... A teraz dowidzenia...

Szybko ucałowała go i wybiegła.

Grey zapalił papierosa... Zaciągnął się kilka razy dymem i zasnął.

Rena kazała szoferowi jechać na Fabryczną. Stanąwszy przed odrapaną kamienicą, obejrzała się uważnie na wszystkie strony i zapukała do parterowego okna.

Po chwili szczerkała łańcuch i Rena wślizgnęła się przez wąsko uchylone drzwi. W niedźnie urządzonym pokoju siedział Fredk bez marynarki, z rozpiętą kamizelką. Przywitał wchodzącą kiwnięciem głowy i wskazał jej krzesło.

— No, jak ci tam idzie? — zapytał gburowato.

— Jak dotąd, wszystko dobrze — odparła. — Za kilka dni będzie do niczego...

— Podobno wybierasz się za mąż?

— Ja?... — parsknęła śmiechem. — Chyba ty mnie prosisz o rękę...

— Ja nie. Ale wiem, że jest taki amator.

— Skąd wiesz o tem?...

— Wiem wszystko. No, ale mniej szał z tem. Zrób, co do ciebie należy, a reszta mnie nie obchodzi... Nawet na wesele się zgodzę...

— Czy wiesz, że przyjechał Karoleff? — wycedził przez zęby.

— Wiem... Ale co ma jedno z dru-

giem wspólnego?...

— Bardzo wiele... Chodziło przecież o umieszczenie Greya. Jak dotąd, spisujesz się porządnie... Grey już się właściwie nie liczy... Ale interes się trochę płacze...

— O Greya możesz być już spokojny... Już moja w tem rzecz...

— W cyrku chcą, aby mistrzem był Bułgar.

— Grey powiada, że pod żadnym pozorem nie da się położyć. Ale ja i na to znajduję radę... — zaśmiała się cynicznie.

Zapanowała cisza. Fredk zmarszczył brwi, rozważając nad czymś długo, wreszcie odezwał się:

— Sprawa się komplikuje... Musisz skończyć z Greyem i wziąć się do Karoleffa. Innego wyjścia niema...

— Ani mi się śni!...

— Spojrzyj na nią groźnie.

— A co to ma znaczyć?...

— To znaczy, że jesteś głupi.

Gdy zerwe z Greyem, zrobi się skandal, sam zacznie robić awantury, spłoszy Karoleffa i może jeszcze wrócić do dawnej formy. Wtedy zamiast jednego, będzie dwu. Trzeba to zrobić jakoś inaczej...

Fredk zastanowił się.

— Masz głowę na karku... — potwierdził z uznaniem. — Nie pomyślałem o tem... Jakbyś ty zrobiła...

Rena wyciągnęła z torebki pomadkę i zaczęła karminować usta. Następnie, pudrując twarz, rzekła:

— Jabyim radziła w ten sposób: pogadaj, aby Grey nie stanął na spotkanie z Bołyszem. Na jego pogroźki, że musi położyć Karoleffa, nie trzeba zwracać uwagi. Niech sobie gada. Mam jeszcze tydzień czasu, a wiesz, co potrafię — dodała ze znaczącym uśmiechem.

Nic mi nie pomoże... Będzie leżał. Gdy Grey położy Wekera, a potem rozciągnie go Karoleff, trzeba puścić na Wekera Bołysz. Ten da sobie radę. Potem Karoleff może dostać jeszcze jedną walkę z Bołyszem... I wtedy koniec...

Fredk słuchał uważnie.

— Kiedy Bołysz chce — wycedził — aby Grey wogóle nie stanął. Nie może zapomnieć mu zeszłorocznej porażki w Wiedniu i jakiejś tam dziewczyny...

— To już nie moja rzecz — odpowiedziała. — Robię to, co przyrzekłam. Za tydzień Grey będzie do niczego... A przy takim rozkładzie Bołysz musi być pierwszy.

Fredk ważył coś w myślach i sumował.

— No, zobaczymy — odezwał się wreszcie. — Bołysz też ma coś do gadania. Jutro przed południem zadzwonię do ciebie. A teraz na wszelki wypadek pamiętaj, że masz tylko tydzień...

Dziewczyna podniosła się z krzesła i przebiegła się w biodrach wyprężyła piersi.

— Bądź zdrow, stary. Ja swego jestem pewna, byle tylko który z was nie pokpił sprawę...

ROZDZIAŁ XVII

BRUTALNY RYWAŁ

Nazajutrz po opisanych wypad-

kach Karoleff po raz pierwszy ukazał się na ringu, walcząc z ulubieńcem Warszawy, zapaśnikiem polskim, Wekerem.

Spotkanie to zapowiadało się, jako jedna z największych walk i cyrk znowu był wypełniony do ostatniego miejsca. Pierwsza i druga walka przeszła bez wrażeń i obojętnie. Bardzo również chłodno przyjęto Greya, który w ciągu kilku minut uporał się z trzeciordernym atletą Bergmanem. Dopiero, gdy na ringu ukazał się Weker i Karoleff, przez tłumy przeszła jakby iskra elektryczna. Na galerji zawrzało.

Już w pierwszych starciach widać było, że Karoleff przeważa siłą. Weker zaś zwinnością. Ataki Bułgara były tak silne i gwałtowne, że Weker z trudnością utrzymywał się na nogach. Po kilku minutach Karoleff, spodziewając się widocznie, że bez trudu wygra walkę, zaczął się podniecać, stosując bolesne chwytły.

Atleci runęli na ring. Karoleff, dysząc ciężko, chwycił Wekera za rękę i zaczął ją wykręcać, nie zwracając uwagi na sędziowski gwizdek.

Rozległ się jęk bólu. Galeria zawrzała. Namiotem wstrząsnęły przeraźliwe gwizdy i okrzyki:

— Zbój!... Zbój!...

— Nie morduj!...

— Precz z nim!

— Precz z nim!

Wskutek energicznej postawy sędziego Karoleff puścił skróconą rękę, lecz przywołano go do stołu sędziowskiego i udzielono mu surowego upomnienia. Gwizdek dał znak do wznowienia walki.

Butgar, nie panując już zupełnie nad sobą, runął na Wekera z taką siłą, że obydwoj wpadli do łoży. Z rozciętego ucha Wekera popłynęła krew.

Na galerji rozszalała się burza. Tłumy, widząc okrwawionego ulubieńca, skierowały całe oburzenie przeciwko brutalnemu zapaśnikowi. Znowu przerwano walkę. Ramnego wyprowadzono, a sędziowie napróżno usiłowali uspokoić wzburzoną publiczność.

Po chwili ukazał się Weker z zabandażowanym uchem i podniosłszy do góry rękę, dał znak, że chce mówić. Entuzjastyczne okrzyki i brawa powitały zapaśnika. Zaczęto psykać i uspakajając się wzajemnie.

— Pssst!... Pssst!... Weker mówi... Cicho...

Uprętno kilka długich chwil, zanim w cyrku zapanowała względna cisza.

Weker oświadczył wówczas, że mimo odniesionej rany chce nadal prowadzić walkę. Oświadczenie to na nowo wywołało gwałtowną reakcję galerji.

— Wiwat!...

— Nie daj się!...

— Naucz go!...

Sędziowie zamienili kilka słów, poczem przewodniczący oświadczył, że nie widzi przyczyn do przerwania walki i zwrócił uwagę

Karoleffowi, aby walczył zgodnie z przepisami.

Atleci zwarli się ze sobą. Zachowanie się publiczności i stanowisko sędziów skonstruowało nieco Bułgara. Teraz walczył już spokojnie i po chwili udało mu się założyć Wekerowi podwójnego nelsona. Z galerji spłynął pomruk niezadowolenia. Publiczność zdawała sobie sprawę z tego, że Karoleff jest bezwzględnie silniejszy i że niebezpieczny chwyt może spowodować porażkę Wekera.

Tymczasem pierwsza runda już się skończyła, lecz walki nie można było przerwać, gdyż chwyt trwał. Weker stał nieruchomo. Zniżając głowę, pozwałat pozornie zaciskać przeciwnikowi ręce. Nagle sprężył ramiona, wyciągnął przed siebie, odbił się stopami o dywan i wyslizgnął się, jak piskorz.

Karoleff stał zdumiony, a galerja zawrzała znowu. Zarządzono przerwę.

Druga runda rozpoczęła się lekkim atakiem Wekera, który wkrótce dostał się znowu w podwójnego nelsona i wyslizgnął się zeń w sposób bardziej jeszcze efektywny, niż przedtem. Po paru minutach Karoleff założył po raz trzeci nelsona i Weker wymknął się znowu. Publiczność odniosła wrażenie, że Weker umyślnie dopuszcza do tego chwytu, aby denerwować i zbijać z tropu przeciwnika.

Po każdym udaremnionym chwycie owacje na cześć Wekera potężniały. Podniecenie wzrastało. Bułgar, widząc, że tą metodą nic nie wskóra, ścigał teraz ustawicznie przeciwnika do parteru, usiłując przedtem powalić go przetrzętem przez głowę. Weker mimo rany trzymał się dzielnie.

Koziołkowali po całym ringu i Karoleff znalazł się kilkakrotnie w niebezpiecznej sytuacji. Udało mu się wreszcie unieruchomić Wekera i zaczął go forsownie dusić, aby przerzucić przez ramię i przygnieść obu łopatkami.

W cyrku zapanowała cisza. Tyśiące oczu wpiło się w walczących. Weker ciężko dyszał. Przez skórę uwydatniały się napięte do ostatnich granic mięśnie. Nagle zebrał resztki sił, szarpnął, odrzucając Karoleffa i stanął na obie nogi.

W tej chwili rozległ się gwizdek. Walka była nierozstrzygnięta. Wekerowi urządzono entuzjastyczną owację. Tłum uczynił go swym bożyszczem.

ROZDZIAŁ XVIII

KATASTROFA

Turniej w cyrku doszedł do kulminacyjnego punktu.

Dotychczas wysunęło się pięciu zapaśników: Grey, Bołysz, Weker, Karoleff i Voos. Najwięcej szanś mieli Waker, Grey i Karoleff, ziętnawidzony przez publiczność za brutalną walkę.

Grey wprawdzie nie odniósł w walce z Karoleffem żadnego zwycięstwa, lecz trzymał się w formie i miał za sobą wszystkie spotkania nierozstrzygnięte.

(C. d. n.)

ARONAMPNT: miesięcznie w administracji wzd. zamieszcowy zł 2.50 za granicą zł 5.50

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł 500 pół strony zł 275 1 mm. wiersz 1 łamowy opisowe zł 2.50 specjalne zł 1.50 reklam 60 gr. drobne 15 groszy za wcz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej